

Dosarul nr. 2rc-49/23
2-18162684-01-2rc-17052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Galușceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători -

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de avocatul Macovei Artur, în interesele Întreprinderii cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 09 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura în apel, din motivul că apelul declarat a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 06 iulie 2018 SA „Moldtelecom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, solicitând încasarea sumei de 22 358,73 de lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat și a cheltuielile de judecată sub forma taxă de stat în sumă de 670 de lei.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat de la ÎCS „Premier Energy Distribution” SA în beneficiul SA „Moldtelecom”, suma de 22 358,73 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 670 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 21 ianuarie 2021, avocatul Macovei Artur, acționând în interesele companiei ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Artur Macovei, în interesele ÎCS „Premier Energy

Distribution” SA împotriva hotărârii din 18 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar partea apelantă nu a solicitat repunerea în termen.

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de avocatul Artur Macovei, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, s-a casat integral încheierea din 20 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la stadia de primire a cererii de apel.

Prin încheierea din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Macovei Artur, în numele și interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, din motivul necorespunderii acestora prevederilor art. art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, fiind acordat părții apelante termen calculat din data comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel întocmită conform cerințelor legale.

Prin încheierea instanței de apel din 21 aprilie 2022, cererea de apel depusă de avocatul Macovei Artur, în numele și interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, a fost acceptată pentru examinare.

Prin încheierea din 09 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost încetată procedura în apel, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldtelecom” împotriva ÎCS „Premier Energy Distribution” SA cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată, din motivul că apelul declarat de reprezentantul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, avocatul Macovei Artur, este depus în afara termenului legal, iar partea apelantă nu a solicitat repunerea în termen.

La data de 10 martie 2023, avocatul Macovei Artur, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a declarat recurs. În motivarea cererii de recurs a invocat că a fost stabilită în mod eronat starea de fapt, ceea ce a dus în final la o soluționare greșită a chestiunii privind respectarea termenului de atac, totodată instanța s-a expus repetat asupra unui și aceluiași subiect. (f.d.112-114, vol. 2).

A notat recurentul că cererea de apel a fost expediată prin poștă ca scrisoare recomandată, fiind depusă la data de 15 ianuarie 2021, numărul trimiterii fiind, DS2004544119AS. Relatează că avizul de recepție nu este de găsit peste un an de zile, însă recepționarea scrisorii de Judecătoria Chișinău, sediu Centru, se probează prin portalul de internet al Poștei Moldovei.

Menționează că prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, cauza a fost expediată la rejudecare, la stadia primirii cererii de apel. Mai mult, prin încheierea din 21 aprilie 2022, cererea de apel depusă de avocatul Macovei Artur, în numele și interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, a fost acceptată pentru examinare în instanța de apel.

Consideră că după ce inițial a fost acceptată și executată soluția instanței ierarhic superioare, instanța de apel a reexaminat aceeași situație, asupra căreia s-a expus în mod irevocabil Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, încheierea Curții

de Apel Chișinău a fost pronunțată la 09 martie 2023. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că avocatul Macovei Artur, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA s-a conformat prevederilor legale și declarând recursul la 10 martie 2023, a acționat în interiorul termenului legal.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Macovei Artur, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, urmează a fi respins, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Conform art. 10 alin. (1) și (2) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sânt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Potrivit art. 236 alin. (5) lit. b) al Codului de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă: b) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că: a) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede în mod imperativ momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului, și anume data pronunțării dispozitivului hotărârii.

După cum denotă materialele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat la 18 decembrie 2020, prin urmare termenul de declarare a apelului a expirat la data de 18 ianuarie 2021, deoarece termenul limită de depunere a cererii de apel fiind data de 17 ianuarie 2021, a fost zi de duminică.

Ținând cont de normele legale relevante și de faptul că avocatul Macovei Artur, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 21 ianuarie 2021, termenul limită fiind 18

ianuarie 2021, Completul Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel just a stabilit că avocatul Macovei Artur, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, a declarat apelul cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar în cazul în care participantul la proces, la caz avocatul Macovei Artur, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, a omis acest termen, urma să invoce motivele omiterii (comunicarea defectuoasă a actului de procedură, recepționarea cu întârziere a hotărârii) într-o eventuală cerere de repunere în termen și expres să solicite acest fapt.

Conform art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în speță, avocatul Macovei Artur, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, deși a declarat apel peste termenul prevăzut de lege, nu a prezentat acte, ce ar confirma imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen.

Urmare celor relatate, prin încheierea din 20 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Artur Macovei, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA împotriva hotărârii din 18 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar partea apelantă nu a solicitat repunerea în termen.

Ulterior, prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de avocatul Artur Macovei, în interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, casată integral încheierea din 20 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la **stadiu de primire a cererii de apel**.

În susținerea poziției sale Curtea Supremă de Justiție a invocat că încheierea din 20 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost pripită, or, din materialele anexate la dosar la acel moment nu era posibil de ajuns la o concluzie certă în ce moment a fost depusă cererea de apel nemotivat.

Referitor la motivele invocate de către avocatul Macovei Artur, în numele și interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, în cererea de recurs Completul menționează că, prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel. După intentarea procedurii în apel, apelantului, i s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de depunere a cererii de apel în termen (f.d.88, Vol.II). Or, reprezentantului SA ”Moldtelecom”, Cojocari Alexandru, a invocat încetarea procesului pe motiv că apelul ar fi tardiv (f.d.106, Vol.II).

Însă, avocatul Macovei Artur, în numele și interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, nu a prezentat înscrieri sau alte probe admisibile și pertinente, care ar demonstra expedierea cererii de apel prin intermediul serviciului poștal și nu a prezentat nici avizul de expediere a corespondenței poștale, nici bonul de plată a serviciului și nici certificatul confirmativ eliberat în acest sens de prestatorul serviciului. La fel, n-a prezentat informație de la Judecătoria Chișinău, sectorul Centru, despre modalitatea depunerii cererii de apel nemotivat, prin cancelarie sau prin poștă. Din registrul de evidență a corespondenței, s-ar putea clarifica acest aspect. Astfel, recurentul a neglijat această oportunitate și nu a executat obligația de a prezenta informația pertinentă pentru a dovedi faptul depunerii apelului în termen.

Cu referire la afirmațiile invocate în cererea de recurs precum că cererea de apel a fost expedită prin poștă cu scrisoare recomandată, fiind depusă la data de 15 ianuarie 2021, numărul trimiterii fiind, DS2004544119AS, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că proba prezentată de recurent, nu poate fi admisă. Potrivit acestei informații, expedierea poștală cu nr. DS2004544119AS a fost recepționată de la client la data de 15 ianuarie 2021 și transmisă/livrată destinatarului - Judecătoria sect. Centru, la data de 20 ianuarie 2021, însă, această informație nu conține datele persoanei care a expedit corespondența, pentru a putea verifica dacă se referă la cauza civilă pendinte.

De asemenea, Completul notează că chiar și în cazul în care corespondența, cu numărul nr. DS2004544119AS, a fost remisă de către avocatul Macovei Artur, în numele și interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, ultimul nu a demonstrat că această trimitere a conținut anume cererea de apel declarată în actualul proces. Mai mult, la materialele cauzei lipsește plicul corespondenței poștale.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, potrivit căruia, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție decelează că avocatul Macovei Artur, în numele și interesele ÎCS „Premier Energy Distribution” SA eronat a interpretat prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, precum că norma enunțată îi oferă dreptul de a depune cererea de apel în termen de 30 de zile de la data în care i-a fost comunicată hotărârea primei instanțe. Or, norma legală invocată prevede termenul de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, pentru depunerea unei cereri de repunere în termenul de atac, dar nu însăși a cererii de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că în materie

civilă CEDO nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august 2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că, în procedurile civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, *Golder vs. the United Kingdom*, hotărâre din 21 ianuarie 1975; *Z and Others vs. the United Kingdom*, hotărâre din 10 mai 2001; și *Kreuz vs. Poland*, hotărârea din 19 iunie 2001).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

La aspectul dat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii civile, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelantului, cât și ale intimatului, astfel instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, soluția emisă de către instanța de apel prin încheierea din 09 martie 2023 este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Reținând circumstanțele cauzei expuse și normele legale citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 09 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respinsă.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Macovei Artur, în interesele Întreprinderii cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Sotate pe Acțiuni.

Se menține încheierea din 09 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău emisă în cadrul cauzei civile, intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Sotatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Sotate pe Acțiuni cu privire la repararea

prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.
Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc